

Blåvand Fuglestation

Dansk Ornitologisk Forening
Fyrvej 81
6857 Blåvand

Den 10. januar 2019

NYHEDSBREV FRA BLÅVAND FUGLESTATION No. 12

JULI – DECEMBER 2018

VEJRFORHOLD

I Juli havde vi fortsat sommer med mange solskinstimer (334 timer mod normalt 182 timer), høje temperaturer og kun lidt nedbør. Flere dage med temperaturer på over 30 grader og flere 'tropedøgn'. Nedbøren faldt stort set på én dag – den 28. juli, hvor der i området faldt 17 mm. August var knap så varm, men fortsat over middel. Til gengæld faldt der en del nedbør i sidste halvdel, så månedssummen blev på 120 mm mod normalt 73 mm. Også vind var der mere af end sædvanligt, og omkring den 10/8 blæste det helt op mod 20 m/sek. en overgang.

Tidlig morgen. Foto: David Manstrup ©

Unge observatører i juli. Foto: Bent Jakobsen ©

September var blæsende og regnfuld men uden egentlige storme. Dog blev det til en helt del dage, hvor vinden var kraftig nok til at forstyrre fangsterne i spejlnettene og ringmærkningen.

Til gengæld var oktober måned meget solrig og varmere og mere tør end normalen. Oktober havde en døgnmiddeltemperatur på 10,3 grader og en højeste temperatur på hele 24,6 grader inde i Sønderjylland den 13. oktober. Månedens sluttede dog med let nattefrost. Vinden kom hovedsageligt fra sydvest med lidt mindre blæst end sædvanligt. November var også tør, men lidt koldere og en anelse mere solfattig end gennemsnittet. Dog færre såkaldte frostdøgn end normalen. Vindmæssigt var november mindre blæsende og der var forholdsvis megen østenvind. Det milde vejr fortsatte ind i december, som var varm, tør og solfattig sammenlignet med gennemsnittet – og med meget lidt snefald.

FOLK PÅ FUGLESTATIONEN

I Løbet af juli måned havde vi fire personer fra Dansk Ornitologisk Forenings Ungdomsafdeling (DOF Ung) på stationen til at varetage observationerne og lære om arbejdet med at tælle trækfuglene. Det var Joshua Haahr, Asger Røjebæk, Lauritz Xerses og Leander Clayton. Yderligere har David Manstrup fungeret som observatør, når tid og lejlighed bød sig. I september hjalp Jimmy Skat Hansen med observationer og Henrik Bøhmer tog enkelte dage. Ligeså gav Gerda Bladt os lov til at bruge hendes tal for trækfugleobservationer på Hukket. De skal alle have en stor tak for indsatsen.

Den 1/8 begyndte Jacob Coleman Nielsen sin oplæring som ringmærker under stationsleder Bent Jakobsen, og han fortsatte som ringmærker efteråret ud. Ultimo september havde vi besøg af Michael Holdsworth (UK) som ringmærker, men desværre var hans ophold præget af kraftige vestlige vinde og meget nedbør. Han blev efterfulgt af Jennifer Leung fra Hong Kong primo oktober, som igen blev efterfulgt af ægteparret Chris og Elke fra henholdsvis England og Tyskland.

OBSERVATIONER AF TRÆKFUGLE

For det fantastisk flotte vadefugletræk i juli og august var der ikke de store udsving i forhold til tidligere år, dog lå tallene lidt lavere. Ind til 1/10 noteredes i alt 9.018 Strandskader med højeste dagstotal på 801 den 23.8. Islandsk ryle blev talt med 2.564 fugle og et maksimum på 385 den 29/7, Almindelig ryle sås der 5.919 af med maksimum 1.525 den 28/7. Antallet af trækkende Sandløbere lå lidt over normalen med 1.548 i perioden og et dagsmaksimum på 306 den 3/8. Af fåtallige vadefugle sås 5 Store kobbersnepper den 14/8 og en Islandsk stor kobbersneppe den 12/9.

I juli sås også en Sodfarvet skråpe den 29/7, hvilket er 15. fund i juli i stationens historie. En Lunde blev indleveret til fuglestationen den 31/7. Fuglen var fundet dagen før ved Henne Strand af en tysk familie, men var død i løbet af natten.

At Sorthovedet måge bliver en mere almindelig ynglefugl i Danmark mærkes også ved Blåvand, idet arten sås jævnligt i perioden og den 6/8 rastede hele 3 1K-fugle på Hukket.

Almindelig kjoive, som tidligere var en karakterart ved Blåvandshuk, er faldet gevaldigt i antal i de senere år. I år blev der til og medseptember set 126, og arten kulminerer ultimo august – primo september. Tilbage i 1980erne sås årligt 500 – 1.500

Almindelig kjo, lys fase. Foto: Ole Z. Gøller ©

eksemplarer. Denne tilbagegang falder helt i tråd med nyere engelske undersøgelser af havfuglene, som generelt set er gået tilbage med 70 % - bl.a. på grund af overfiskeri i Nordsøen og Atlanten. Desuden sås bare én Lille kjo trække syd den 8/9.

En havfugl, som har ændret strategi, er Sulen. Tidligere sås den nærmest kun i kraftige vestlige vinde. Nu er arten blevet meget almindelig - også i østlige vinde - og den 18/9 blev der – netop i østenvind - sat ny

stationsrekord med 3.300 forbitrækkende Suler. Den tidligere rekord var helt tilbage til 1977 med 3.052 på en efterårsdag med kraftig vestenvind.

Den 18/9 blev en god dag med rovfugle, for der trak 73 Spurvehøge og 42 Tårnfalke hen over Hukket – fortrinsvist mod sydvest. Årets eneste Hvepsevåge trak forbi den 5/9. Især den 11/10 vil gå over i historien med ikke mindre end 76 Røde glenter, hvilket var mere end en ti-dobling af den tidligere rekord. Men ikke kun glenterne glimrede denne dag, da også andre arter var talrige - f.eks. trak 63.000 Bog- og Kvækerfinker, 10.240 Stære, 717 Sanglærker og 167 Bjerglærker.

I forbindelse med den store invasion af Sortmejerer noteredes hele 295 individer på Blåvandshuk den 25/9. Og en meget sen høgесanger rastede lige ved observationsposten den 7-10/10, hvor den sad i læ og lod sig varme af solens stråler.

Af sjældne arter i perioden sås Amerikansk sortand den 26/9. Blandt observationerne gjort af besøgende, som ikke var tilknyttet fuglestationen, kunne en Stor stormsvale den 25/9, en Almindelig skråpe den 16/9 og en Atlantisk/Scopolis skråpe den 31/8 bogføres. Sidstnævnte skal godkendes af DOF's Sjældenhedsudvalg.

Stor stormsvale. Foto: Ole Z. Gøller ©

YNGLENDE DVÆRGTERNER PÅ STRANDEN

Som noget særligt blev der den 30/6 observeret flere par Dværgterner på stranden nord for skydelinjen, som viste tegn på yngleadfærd. Straks blev der organiseret en udhegning af det område som de små ternere viste interesse for og kort efter kunne det konstateres, at 4 par havde lagt æg inden for afspærringen. To af dem var ringmærket. Ulf Berthelsen, som står for dværgterneundersøgelserne herhjemme, var på besøg den 13/7, og han kunne fortælle, at de to ringmærkede fugle var begge ringmærket i Hvide Sande i

Ynglende Dværgterner på Hukket. Foto: John Frikke ©

henholdsvis 2014 og 2015. Da fuglene begyndte at yngle så sent på stranden ved Blåvandshuk tyder det på, at det var fugle som har opgivet et andet sted. Der sås på et tidspunkt 4 unger, men sandsynligvis kom kun to unger på vingerne.

Dværgterne langs den jyske vestkyst har virkelig trange vilkår, og netop afspærringer og information til de mange besøgende på strandene om sommeren er meget vigtige tiltag. Aktionen på Blåvandshuk kom i stand i et fortrinligt samarbejde mellem Blåvand Fuglestation (som lagde arbejdskraft til), Oksbøllejren (som gav tilladelse og lagde strand til), Varde Kommune (som leverede skiltestandere) og Nationalpark Vadehavet (som leverede skilte og tavler med information om de ynglende strandfugle).

RINGMÆRKNING

Efterårssæsonen startede som vanligt den 20/7, og fra den 1/8 var der fast bemanning på ringmærkningen. Som de senere år skuffede Afrika-trækkerne meget og endnu en gang var det især Løvsanger, som var meget fåtallig med kun 55 fangede og mærkede individer. Det skal sammenlignes med tallene fra midt i 80'erne, hvor 6-700 blev ringmærket på et efterår. Også Gulbug skræbede bunden med kun 4 mærkede fugle. Dette kan dog skyldes manglende ringmærkningsaktivitet i dagene sidst i juli, hvor denne art topper.

I alt blev der i efteråret 2018 - frem til 15. november - ringmærket 3.000 fugle.

Sortmejse optrådte som nævnt med en mindre invasion, og i alt 336 kunne ringmærkes i perioden. Højeste antal Sortmejser på én dag var 62 den 29/9, som blev fanget i nogle få net i Fyrhaven, da byger gjorde det umuligt at åbne alle net. En sådan fangst af Sortmejser slår faktisk fangsterne ved Falsterbo i Sydsverige, hvor man også har ringmærket mange i år. Derimod fangede man der mange Blåmejser sidst i september, hvilket nok var et varsel om at der ville dukke mange af disse op ved Blåvand i løbet af oktober. Det skete også, og hele 687 Blåmejser og 233 Musvitter blev ringmærket i Blåvand.

At august ringmærkningsmæssigt er blevet en meget dårlig måned ses også af højeste dagstotal, som var på blot 25 fangede fugle den 21/8. Højeste antal i september var 141 den 25/9, mens højeste antal i oktober blev 279 fugle den 11/10.

Af lidt mere specielle arter i nettene var en Høgesanger den 7/9, en Tajgapiber den 19/10 og en Fuglekongesanger den 5/11. Desuden ny efterårsrekord af Hvidbrynet løvsanger med hele 9 stykker, og også Lille fluesnapper med 2 og en Fyrremejse bør nævnes. Flere af de i alt 6 Sortstrubede bynkefugle i perioden blev fanget i vores nye Blåvandrusse, ligesom den også 'tog' 2 Ringdrosler – endda samtidigt!

Sidst i oktober påbegyndte Jacob et særligt projekt med natfangst af Skovsneppe, og det endte med i alt 55 ringmærkede. Det gav også et par nye mærkearter til stationen i form af Dobbeltbekkasin og Hjejle.

ØVRIGE BEGIVENHEDER

Strandskadens dag

Dern smukke strandskade er én af de mest markante trækkende vadefugle ved Blåvandshuk, men også for at sætte fokus på strandkadens vanskelige vilkår og bestandstilbagegang, afholdes hvert år 'Strandskadens Dag' den første søndag i august. I år var det den 5/8, og der blev gennemført guidede strandture og fremvisning af ringmærkning i haven ved fuglestationen. Desværre var der ikke så mange besøgende som forventet, men vi prøver igen næste år. Øget markedsføring er nok nøglen til et bedre besøgstal!

Ringmærkningskursus

I weekenden den 21-23/9 gennemførte Danmarks Ringmærkerforening i samarbejde med DOF's Fuglestationsudvalg et ringmærkningskursus for nybegyndere på Blåvand Fuglestation. Der var fire tilmeldte og sammen med kursuslederne fik deltagerne en rigtig lærerig og hyggelig weekend. På grund af dårligt vejr blev der desværre kun fanget få fugle, men lidt spændende var det for de kommende ringmærkere, at der var en fin Spurvehøg i blandt.

EuroBirdwatch Day

Som endnu en tilbagevendende begivenhed deltog Blåvand Fuglestation også i den årlige EuroBirdwatch Day, som fandt sted lørdag den 6/10. Der var 'åbent hus' på observationsposten, og omkring 25 interesserede fandt vej til observatøerne. Det var en fin morgen og formiddag med en del trækfugle i luften over Hukket.

Andre aktiviteter og begivenheder

Dansk Ornitologisk Forenings hovedbestyrelse (HB) havde møde på Blåvand Fuglestation den 25-26/8. I tilknytning til det ordinære hovedbestyrelsesmøde, så var der om lørdagen sat to timer af til at drøfte Blåvand Fuglestations status og fremtid. Der var udbredt glæde i HB over de mange tiltag og aktiviteter, som er gennemført i Blåvand i de senere år. Formanden for DOF Sydvestjylland, Peter Tougaard, deltog også i mødet.

DOF's årlige Feltræf i uge 42 var i 2018 tilbage i det sydvestjyske og var en stor succes med masser af aktive ornitologer og mange gode fugleobservationer i området. Blåvand Fuglestation var i ugens løb rammen om adskillige arrangementer, og det hele kronedes om fredagen med, at Bent Jakobsen kunne pille en Tundrapiber ud af et af nettene i Fyrhaven. Den blev beundret (og fotograferet) af omkring 70 glade 'birdere' i den korte tid, den var i fuglestationens varetægt.

I 2018 blev der færdiggjort to artikler om vadefugletrækket ved Blåvandshuk af et stærkt team med Hans Meltofte som primus motor. Forfatterne er desuden Jan Durinck, Bent Jakobsen, Claus Nordstrøm og Frank Rigét, og de videnskabelige afhandlinger bygger på de mere end 50 års observationer af fugletrækket ved Blåvandshuk. Den ene artikel er publiceret i Dansk Ornitologisk

Forenings Tidsskrift og omhandler vejrets indflydelse på efterårstrækket af vadefugle (danskproget), mens den anden artikel, som er tilsendt et internationalt fagtidsskrift, præsenterer en opdateret udvikling i bestandene af trækkende vadefuglepopulationer langs Den Østatlantiske Trækvej i årene 1964-2017. Der lyder et stort tillykke til Meltofte & Co., som med de to arbejder beviser, at der i Blåvand Fuglestations datasamling ligger uendelig megen god viden gemt om de trækkende fugle ved Danmarks vestligste punkt.

Til den triste del af meddelelserne hører, at vi i efteråret 2018 måtte tage afsked med to markante personligheder, der næsten helt fra Blåvand Fuglestations oprettelse i 1963 har tilbragt mange hundrede timer med fugleobservationer på Blåvandshuk. De afdøde er Henning Noer og Ole Hansen, som – på hver deres vis – har spillet væsentlige roller i forhold til fuglestationens virke. Henning Noer brilierede senest ved at publicere det digre værk 'Heldagsobservationerne af vadefugletræk ved Blåvandshuk i 1972 og 1973 - Et hidtil uskrevet kapitel i Blåvand Fuglestations historie' på vores hjemmeside, mens Ole Hansen var aktiv i Blåvand Fuglestations styregruppe (Blåvandgruppen) lige til det sidste. Æret være deres minde!

BLÅVAND FUGLESTATIONS VENNER

Blåvand Fuglestations Venner er en støtteforening, som har til formål at understøtte arbejdet ved Blåvand Fuglestation med såvel praktisk som økonomisk bistand. Det er håbet, at venneforeningen med tiden får mange medlemmer, som gerne vil bidrage til at opfylde disse formål, og at der med tiden opstår en stærk gruppe af frivillige, som kan tage del i de mange praktiske opgaver, der er i forbindelse med det daglige vedligehold, det faglige arbejde og de særlige arrangementer.

I perioden har BFV støttet op om fuglestationen ved at bevillige to nye køleskabe til huset. Tak for det!

Hvis du vil være medlem af Blåvand Fuglestations Venner og støtte op om sagen, kan du indbetale mindst 200 kr. til Reg. 7700 – Kontonummer 14 65 442. Husk at angive navn og mailadresse ved indbetalingen.

Og husk, at du også kan orientere dig om aktiviteterne ved Blåvand Fuglestation på hjemmesiden www.blåvandfuglestation.dk. Her kan du bl.a. læse Blåvands-bloggen, som dagligt opdateres og som giver et overblik over observationer, fangster, gæster og andre hændelser omkring Danmarks vestligste punkt.

Nyhedsbrevet for Blåvand Fuglestation søges udsendt regelmæssigt, og henvender sig til alle med et tilhørsforhold til stationen og/eller interesse for stationens virke som en del af dansk fugleforskning og som en del af formidlingen af naturen ved Blåvandshuk. Denne udgave er redigeret af Bent Jakobsen og John Frikke.

Ønsker du ikke at modtage nyhedsbrevet kan det afmeldes ved henvendelse til Blåvand Fuglestation, ligesom der også meget gerne modtages forslag til indhold, nye modtagere m.v. Det kan ske på mailadressen:

blf.nyhedsbrev@gmail.com

Føl også med på Blåvand Fuglestations hjemmeside med de daglige opdateringer af bloggen:

www.blåvandfuglestation.dk

Blåvand Fuglestation - mere end 50 år i fuglenes tjeneste...